

M O N T E A L E G R E

=====

MAANDBLAD ten dienste van de Gereformeerde Kolonie te Monte Alegre
Paraná - Brasil

R E D A C T I E

M. B O S

A. N A P

R. N A U T A

Adres Redactie: Monte Alegre, Paraná, C.P. 71, Brasil.

Correspondentieadres in Holland: R. J. GROENVELD
Englumstraat 9, Oldehove Gn
Giro 982435.

Abonnementsprijs: In Brasil 1 Cr\$ 3,35 per halfjaar
In Holland of elders: f. 5,50 of Am\$ 2,00
per halfjaar.

Verschijnt maandelijks.

=====

I N H O U D :

Pag. 2	Schriftoverdenking
" 4	Livro de Alabanzas
" 4	Escola Ebenézer
" 5	Iets uit de historie van de Presbiteriaanse Kerken.
" 6	Het Weeroverzicht.
" 6	Jaarverslag Kolonievereniging
" 6	Copie voor het Maandblad.
" 7	Gedicht
" 9	Kritische Kroniek
" 11	Van pyama's, rokken en bloesjes.
" 11	Abonnees in Holland
" 12	Jeugdrubriek
" 12	Rubriek voor de Vrouw.
" 14	Advertentie.

=====

M E I 1968

- 3e Jaargang, no 5.

=====

C H R I S T O V E R D E N K I N G .

=====

f s t a n d -- G e e n a f s c h e i d

.....maar ga heen tot mijne broederen, en zeg hun:
Ik vaar op tot mijnen Vader en uwen Vader, en tot
mijnen God en uwen God.

Joh. 20 : 17 b.

Hij gaat onze Heiland wel onmiddellijk over van de éne acte op de andere. Het opstaan gaat op hetzelfde ogenblik over in het opvaren. Want Christus spreekt hier niet over een toekomstig tijdstip, en zegt niet: Ik zal opvaren over enige tijd, maar spreekt in de onvoltooid tegenwoordige tijd: Ik vaar op, d.i. "Ik ben nu reeds bezig op te varen; ik heb reeds mijn voeten gezet op de weg naar de opgang, op de weg naar de hemel en elke volgende stap voert mij al dichter naar de hemel toe."

Hij is veertig dagen tussen Opstanding en Hemelvaartsdag geen rust, geen ruststand in het werk van onze Heiland. Hij gaat aanstonds voort zonder op de weg stil te staan, Zodra Hij is ontwaakt, en uit het graf opkomend, de aarde weer met Zijn voeten drukt, zet Hij bevestigd Zijn voeten op de weg van de aarde naar de hemel. En de komende dagen zullen alle momenten zijn van Zijn opgang naar de hoogte, waarvan de hemelvaartsgang straks de slotacte vormt, de zichtbaar-wording van het proces der hemelvaart, waarmee Hij reeds begonnen was op het moment van Zijn opstanding.

Het bericht, dat Maria aan de discipelen in Christus' naam brengen doet, is een wezenlijk bestanddeel van het Paasevangelie.

Daar wordt aangezegd, dat nu de nieuwe fase is ingetreden in de verandering tussen de Meester en Zijn discipelen; zij ontvangen bericht, dat Hij bezig is om afstand te nemen van hen. Hij vaart reeds op naar de hemel - en zij moeten nog op de aarde vertoeven. Hij gaat heen, maar neemt hen in Zijn opvaart niet mee.

Hier is er met de opstanding wel heel wat veranderd. De discipelen komen nog van een wederherstelling van de vóór-kruisperiode - een verhaling en voortzetting van de onwandering van Christus met hen. Nog dit nog niet op de eerste opstandingsdag hun gedachten bezigden, straks zal toch, wanneer voor hen de waarheid van de levende Christus tot zekerheid is geworden, de oprichting van het aardse koninkrijk hen beheersen, zelfs tot op het moment van de Olijfberg (Mand. 1:6).

Maar nu reeds zegt de Heiland hun, dat elke nu volgende dag anders zal lijken dan vóór Zijn dood. Het zal nu alles beheerst worden door de gedachte der distantie, door het afstandnemen van de Meester.

Hij opgestane herstelt maar niet oude levensverbanden, maar legt nieuwe. Zijn opstanding is niet om te komen tot gemeenschappelijke onwandering op aarde - dan kwam hij nimmer verder, ook zij niet - maar om in de afstand van dit afstand-nemen de mogelijkheid te scheppen hen tot zich toe te voeren.

Want dit afstand nemen is geen scheiding. Jezus neemt geen afscheid van Zijn opvaart. Hij bewaart de contacten en blijft in levend verband met al de Zijnen besloten. Daarom laat Hij het evangelie-van-het-afstand-nemen prediken aan hen, die Hij Zijn broeders noemt.

Vóór Zijn dood wilde de Meester hen niet meer 'dienstknechten' noemen, maar 'vrienden', - maar ná Zijn opstanding worden 'vrienden' gepromoveerd tot 'broeders'. En nu voegt de opvarende Here deze twee zo onderlijk samen: de betuiging van Zijn blijvende gemeenschap met hen (broeders) en het bericht, dat Hij bezig is afstand tussen hen te nemen (Ik vaar op). Zo moeten zij weten, dat de hemelvaart wel afstand betekent, maar geen afscheid. Want in dit heengaan blijft Hij met hen

hen vasthouden. Juist in Zijn verheerlijking noemt Hij hen bij die naam der gemeenschap, die Hij in Zijn vertoeven en samengaan met hen nimmer gegeven had. Sterker dan vroeger moet nu het besef zijn van hun saamhorigheid; dat moet vooropstaan: **b r o e d e r s !**

En wanneer dat zuiver gezien wordt, kan daarna het vraagstuk van de afstand besproken worden (Ik vaar op). Nu kan het heengaan van de Eerstgeborene onder de broederen nimmer stof leveren voor het 'droeve lied der scheiding', maar slechts bewijs zijn van de hechte broederband, die bij alle afstand niet kan worden verbroken.

Onverbrekkelijk, want alle broederband wijst heen naar de ène gemeenschappelijke Vader. Broeders zijn in de Vader verbonden. Hun eenheid kan alleen liggen in hun aller zoonschap van de ène Vader. Daarop wijst ook deze eerstgeborene: Ik vaar op tot mijn Vader en tot uw Vader. Och neen, dat neemt niet weg het diepgaand verschil tussen de eeuwige natuurlijke Zoon en de aangenomen zonen: Maar toch, allen tot zonen, dus broeders.

En hier nu wordt wederom duidelijk, dat de hemelvaart geen scheiding betekent. Alle afscheid nemen is in het koninkrijk der hemelen een verboden ding. Niets kan de broeders meer scheiden van de ène God en Vader.

Broeders, Ik ga heen, vaar op tot mijn Vader - maar Hij is ook uw Vader. Want de Vader is in de hemel en op de aarde, is bij de opgevaren Zoon en bij de broeders op aarde. En in de hemel en op de aarde is het aangezicht des Vaders, voor wien wij allen staan. En 't is de hand des Vaders, die ons blijft verbinden en alle scheiding onmogelijk maakt.

Broeders, Ik vaar op! De opstanding gaat op hetzelfde ogenblik over in de hemelvaart. Maar alle afstand der broeders kan slechts tijdelijk zijn. Niemand zal verhinderen mogen de rijke contacten, die de broeders in de Vader mogen bezitten. Als Hij dan zo haastig opvaart en daarmee reeds begonnen is nog vóór Zijn eerste ontmoeting met de Zijnen, dan is dit afstand-nemen nooit anders, dan overgang tot nog duurzamer en rijker verniging.

Want daarheen moet het toch komen, als alle broeders wederom samenwonen in het huis huns Vaders. Dat ook de afstand tussen hemel en aarde als voorlopig en onvolkomen wordt te niet gedaan. Onze grote Broeder naar de hemel en wij op de aarde - dat kan nu niet anders zijn dan phase in het grote ontwikkelingsproces der hereniging. Hij neemt immers geen afscheid. Hij gaat alleen met grote haast voort om het moment der vereniging geen dag langer te vertragen dan nodig is! Want nauwelijks zal Hij zijn opgevaren, of Hij zal dat andere woord spreken, waarin Hij ons zegt reeds weer op weg te zijn naar ons: Zie, Ik kom haastig.

Zo komen alle werkingen van onze verhoogde Heiland te liggen in elkaars verlengde. Zijn opstanding is de inzet van hemelvaart, en ten hemel gevaren begint Hij aanstonds aan Zijn wederkomst. En zonder rusttijd gaat Hij voort om heen te werken naar de volle vereniging.

Dus zullen wij met vreugde Hem zien opvaren.

Hij is vóórgedaan, maar heeft ons niet losgelaten!

Hij is vóórgedaan, opdat Hij ons tot Zich nemen zou.

De afstand is nodig om onzentwil. Indien Hij geen afstand had kunnen nemen, zou Hij ons nimmer hebben kunnen trekken in heerlijkheid.

In de tijd van deze afstand zullen wij ons dan troosten, dat het geen afscheid was, want Zijn opvaren is de eerste phase van Zijn wederkomen. En het afstand-nemen de aanvang der hereniging!

LIBRO DE ALABANZAS.

=====

is nog maar enkele maanden geleden, dat juffr. Dees in ons maand-
ad vroeg om psalmen, op Geneefse wijzen, in het Portugees.
c van andere zijde kwam deze vraag naar voren. Da Adele moest een
antwoorde liederenbundel voor haar afdeling van de school hebben.
een personeelsvergadering was al besloten, dat ieder eens met een
beve zou komen. Daarom werd 'Salmos e Minos' weer eens uit de kast
aald en bestudeerd. Ontevreden legde ik na een studieavond het
ek weer weg. Want er stonden wel enkele z.g. berijmingen van psalmen
, maar dan allemaal op deze manier:

Ps 23 : 5 Omdat Jezus bij mij is,
de Redder;

De arm des Heren zal me altijd troosten.

j wisten niet hoe een verantwoorde bundel samen te stellen, totdat
opeens uit Rijswijk ontvingen: Libro de Alabanzas.
i Spaanse berijming van de psalmen 1, 3, 5, 6, 23, 25, 33, 42, 43,
, 65, 68, 70, 98, 100, 117, 130, 131 en 138, op de oorspronkelijke
jzen uit Genève ! Met Da Adele hebben we ons reeds tot de vertaling
zet van psalm 1 en 3. We hopen de rest spoedig voor schoolgebruik
aar te hebben. Het psalmboek ziet er keurig uit, is van illustra-
es voorzien en bij elke psalm wordt een korte beschrijving gegeven.
c bevat dit psalmboek een proloog met interessante gegevens over de
aanse berijming van João le Quisne. Deze 70 psalmen werden uitge-
ven in 1606, maar het is onbekend of deze berijming intensief in
anje en Latijns Amerika werd gebruikt; er bestaat zelfs twijfel, of
ze berijming wel bekend geworden is. Het aantal gelovigen was klein
groot was de macht van de inquisitie, die de gelovigen, waar maar
gelijk, vervolgde. Daarom is deze collectie waarschijnlijk ook lange
jd geheel onbekend geworden. In september 1958 gaf Cecilio Mc Counell
Santiago de Chile (Chilie) deze 70 psalmen opnieuw uit.
j had een exemplaar gevonden in de Universiteit van Princeton (V.S.)
enige maanden later vonden uitgevers en geïnteresseerden nog een
emplaar in de nationale bibliotheek van Parijs.
ide uitgaven waren zonder muziek. Het verlangen naar een editie in
lern spaans werd daardoor gestimuleerd. En deze nieuwe berijming
met muziek - wordt ons als een proef aangeboden.

t slot van het voorwoord:

e melodieën van deze collectie corresponderen met de originele
neefse editie, die nog in veel landen gebruikt worden voor het zingen
n de psalmen. Calvin zong de eerste psalm van zijn collectie samen
t de Franse vluchtelingen, die, vervolgd om hun geloof, zich gedwon-
n zagen naar Straatsburg te vluchten, in de kleine kerk van St.
colas aux Ondes, aan de oevers van de Rijn:

"God is een toevlucht voor de Zijnen,
hun sterkte als zij door droefheid kwijnen."

A.N.

ESCOLA EBENEZER

ertien dagen geleden startten we op school met iets nieuws.
ouders van de Braziliaanse kinderen werden uitgenodigd een avond
komen. Juffr. Dees zou spreken, Donna Adele ook en ondergetekende.
meisjes van de huishoudschool hadden koekjes gebakken. De professora's
de ouders waren er al toen ik kwam en even later verscheen de voor-
tter van de schoolvereniging.
rst werd gesproken over de opvoeding. Hoe wij met de bijbel in de
nd het opvoedingsdoel kunnen vinden. Maar daarna werd ook de ouders

eerlijk de vraag gesteld: hoe kan nu een blinde de blinde leiden? Hoe moet u uw kinderen leiden naar dat doel? Zo konden we prachtig het school- en evangelisatiewerk in elkaar laten grijpen. Da Adele zag een beetje tegen dit spreken in 't publiek, voor het eerst op. Maar de ouders luisterden goed naar haar uiteenzetting. Juffrouw Dees sprak over hygiëne en liet daarbij meteen een aantal dia's zien. Eén van de moeders van de Braziliaanse kinderen is nu al een morgen op school op bezoek geweest, om de lessen bij te wonen.

A.N.

IETS UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE PRESBITERIAANSE KERKEN

Op de niet zo vaak voorkomende verloren uurtjes zetten we ons tegenwoordig wel eens tot de bestudering van de geschiedenis van de presbiteriaanse kerken.

Een interessante geschiedenis, die we daarbij tegenkwamen in het bekende boek van J. Ferreira: 'Historia' vertellen we u het verhaal van Padre Conceição.

José Manoel da Conceição werd in São Paulo geboren en bleek op school een intelligente leerling, die besloot priester te zullen worden. Hij beschrijft zelf wat zijn ervaringen waren, toen hij op 18 jarige leeftijd de Bijbel begon te lezen.

"Toen in 18 was, begon ik de Bijbel te lezen. Ik had nog maar drie hoofdstukken gelezen, toen ik al merkte, dat én de praktijk én de leer van de Roomse Kerk in directe tegenspraak waren met het Woord van God" (Gen 2:24 en Matth. 19:5).

Toen Conceição pater werd, werd al spoedig verteld, dat zijn preken kettters waren, en kreeg hij de bijnaam: padre protestante.

De bisschop wist er wel een antwoord op: "Não o deixavam esquentar o lugar", en zond Conceição het hele bisdom rond, maar liet hem nergens lang werken. Zo bereidden de bisschoppen de reformatie voor.

Na contact met de eerste zendelingen uit Amerika, Simonton en Blackford bestudeerde Conceição opnieuw Gods Woord en in september 1864 verliet hij de Roomse Kerk. Dit deed hij, nadat hij zich geruime tijd in eenzaamheid had teruggetrokken en de grondslagen van de reformatie bestudeerde. Daarna deed hij publiek belijdenis van zijn geloof.

Hij begon vervolgens zijn werk als zendeling. Ongewoon was deze carrière ook wel. Hij had verder geen contact met de andere zendelingen, gaf nooit verslag aan de synode, trok alleen maar langs de wegen en bracht van huis tot huis Gods Woord. Gemakkelijk was dit niet, ook al omdat hij ziek en arm was.

Toen Conceição in Campanha kwam, en nergens onderdak kon vinden, werd hij door een groep mannen buiten de stad gegooid. Zonder geld en zeer armoedig gekleed, deed hij zijn werk. Toen hij op een avond, verrast door de snel invallende duisternis, ergens onderdak wilde vragen, hield een politieagent hem voor een inbreker en arresteerde hem.

Het duurde drie dagen voor hij, door bemiddeling van een vriend uit Rio, weer vrij kwam. De weinige krachten, die de zieke man had, verloor hij in de gevangenis.

Te voet ging de reis verder. Zo passeerde hij de 24ste december 1873 het stadje Pavia. Hij voelde zich niet goed en wilde een veranda opzoeken, maar viel bewusteloos neer. Hij werd spoedig naar het militaire ziekenhuis in Campinho gebracht. De dokter en de apotheker zorgden goed voor de onbekende. Conceição antwoordde slechts met klanken en hoofdbewegingen. Door de goede zorgen werd hij weer iets beter en zei bij God te willen zijn. Daarna draaide hij zich om en stierf.

Er was een wonderlijke sfeer rond de onbekende persoon. Ieder voelde zich tot hem aangetrokken, zowel de arts als de kapelaan.

Bijna op het ogenblik, dat Conceição begraven zou worden, verscheen

Br Cândido Joaquim de Mesquita, gezonden door zendeling Blackford, om te informeren naar Conceição. Hij was de enige, die de protestantse kerk bij de begrafenis vertegenwoordigde.

Volgens de bisschop, Dom Lacerda, was deze begrafenis van een protestantse zendeling op 'gewijde grond' een misdaad.

Onder bedreiging van excommunicatie van hen die hiervoor verantwoordelijk waren, werd nog voordat de wettelijke termijn van 5 jaar verstreken was, het stoffelijk overschot van Conceição verwijderd en in São Paulo, naast pionier-zendeling Simonton, herbegraven.

Das toen kon het kerkhof van Campinho 'opnieuw gewijd worden'.

A.N.

HET WEEROVERZICHT

Overzicht van de totale gemiddelde cijfers over de periode van januari tm april 1968.

	<u>Max. temp.</u>	<u>Min. temp.</u>	<u>Regen in mm.</u>
Januari	30,0	15,8	292,6
Februari	31,7	14,0	56,1
Maart	30,6	15,3	173,2
April	27,1	9,3	124,3

een bijzonderheid was, dat er in januari op 20 dagen regen viel. Maarentegen in de maand februari maar op 4 dagen. Het totaal in mm was dan ook zeer laag voor deze maand.

De maand maart geeft niet een hoog aantal mm regen te zien, maar toch was het groeizaam, daar de regen over de hele maand mooi verdeeld viel, waardoor ook de nagroei van de zomergewassen dit jaar lang doorging.

De maand april begon reeds voorboden van de winter te laten zien, daar het op 6 april al een keer vroom in de dalen. De gemiddelde temperatuur was dan ook al behoorlijk lager.

M. Groenveld.

JAARVERSLAG KOLONIEVERENIGING

In het maandblad van maart jl staat in het geciteerde deel van het jaarverslag van de Kolonievereniging, dat een tijdelijke economische depressie geen moedeloosheid of wegtrekplannen mag bevorderen of opheffen.

Reeds eerder in dat verslag over het vertrek van de Fam. Jans wordt gesproken, wordt er hier ten overvloede op gewezen, dat dit twee geheel losstaande delen van het verslag zijn, en dat dus de Fam. Jans zijn eigen redenen heeft, waarom zij menen te moeten vertrekken.

A.W.B.

R.N.

OPPIE VOOR HET MAANDBLAD

Om te einde weer enige regelmaat in de arbeid te krijgen, verzoeken wij ieder, die copie heeft in te leveren, dit te doen vóór de 10e van de maand. Tevens verzoeken wij de secretarissen/essen der verenigingen hier geregeld het rooster voor komende maand (plm laatste helft van de ene maand en eerste helft van de volgende maand) in te zenden.

DE LEERLING VAN PANKRATES

A.C.W. Staring
(1767 - 1840)

De Kunst ten halve slechts aan Meesters af te zien,
En voor volleerd zich in hun rij te zetten,
Loopt op beschaming uit ! Zoo een bewijs of tien
Te weinig scheen, zou' niets mij letten,
Dat ik er twintig gaf.
Vertrouw dit op mijn zeggen af,
En houd u, om u zelv' en mij den tijd te sparen,
Bescheidenlijk met èèn,
Geboekt door Luciaan', te vreên.

Na Trismegist; het blijkt niet hoeveel jaren;
Was al de wijsheid van Egypte saamgevaren
In 't kale hoofd van Pankrates,
Professor Hyperphisices
Te Memphis. Doch alleen die reeds Adepten waren
Bragt Pankrates op Kennis hooger baan:
Den grenspaal ver voorbij, waar Lavoisier bleef stuiten,
Ving Hij zijn cursus jaarlijks aan;
De Kleine Sleutel van den grooten Majorkaan
Behoeft zijn jongrental geen Voorhof meer te ontsluiten;
De zilvren poorten zijn zij door;
Maar hier verslindt de nacht het minbetreden spoor,
Tot dat de Leeraar wenk'. Hij wenkt ! een vloed van stralen
Spreidt glans, waarbij geen zon kan halen;
Wat Paracels', wat Helmont nimmer zag,
De Tempel van 't Geheim staat flikkrend in dien dag,
En Goud is 't breed portaal ! Goud zijn de binnenzalen !

't Was niet genoeg ! Wie, drie jaar achtereen,
Met zijn Minerval ter bepaalde stond verscheen,
En (wat de leerling, onder 't kwalmen der retorten,
Vaak zuur beviel!) nooit zijn hulp bij 't onderwijs liet
(schorten,

Dien gaf Professor Pankrates
Iets van den Tooverkunst ten beste, in de afscheidsles.

"De Tooverkunst!" Hier spitst Ergdenkendheid hare ooren !
Doch laat geen valsch begrip haar zielenrust verstoren:
Ik meen de Kunst, door Adam uitgedacht;
In Noachs Ark gered, voor 't late nageslacht,
Door grijze Magiërs, door Salomo gedreven;
Maar thans, helaas, niet meer in leven !

Kort was het onderwijs: "Twee enkle woorden maar,
Op zijn toon puntklik nagesproken,
Zoo bondt gij en ontbondt de Geestenschaar !
Gesteld: een taak viel u te zwaar;
Gij wenschet hulp; wel nu ! een stok, in 't lang gestoken
Door 't buisjen van een slaaf, en a b r a c à gezeid:
Men zag als knecht te voorschijn springen,
Die stok en buisje was. En, bleef de magerheid
Van 't hout hem bij, gevat op alle dingen,
Stond hij tot iedre dienst bereid."

Dus sprak Professor. Een student, Eukraat geheten,
 Noteert dit half recept: "Meer heb ik niet te weten"
 Denkt hij; ontsluit het auditorium
 En speelt straks bij een huislijk publicum,
 Den wonderman. Juist bleek zijn hospita verlegen,
 Om water voor een badkuip: "anders niet? - -"
 In Isis' onbeperkt gebied,
 Kont alle kracht den wenk des Wijzen tegen.
 Een wandelstaf en slavenkleed,
 Zijn 't eenigst hier vereischt." Men brengt ze hem, hij
 (treedt

Een tred zes zeven aan een zijde;
 Verbiedt, na magistraal gehem,
 Met rimpels op 't gelaat, en met vergroofde stem,
 Het luistren elken ongewijde;
 Eromt a b r a c à ; en 't lukt! de Pop, die voor hem staat,
 Wordt Mensch! "Draag water in die badkuip, kameraad!"
 De Kameraad vat straks twee emmers op, en gaat -
 Brengt water - gaat - keert - gaat; de kuip zou overstromen
 Bij meer. "Houd op, vriend!" zegt Eukraat.
 De Vriend ... werkt voort. "Een rare potentaat!
 Hij schijnt van 't soort dat wandlend pleegt te dromen.
 Vent, hoor je niet? houd op!" De Vent ... werkt voort.
 Een molenbeek stort klettrend van den boord
 Der badkuip. Alles drijft. - Men poogt hem weg te jagen,
 Die 't onheil sticht; met schoppen en met slagen
 Begroet men hem; - vergeefs! - Daar valt Eukraat een bijl
 Omtrent den haard in 't oog; hij grijpt die in der ijl:
 "Voor 't lest; laat blijven, doove kinkel!"
 Vergeefs! - - Krak vliegt de scharreminkel
 Doormidden! En wat volgt? - O wee!
 Verdubbeld springt hij op; de Draggers zijn nu Twee!
 Vier emmers vullen zich, en lozen
 Hun vloeibren inhoud! 't wordt een zee;
 Een zee; en springtij zonder poozen!
 Het schuimt de woning uit - de straat op; - zitbank, disch,
 Kast, kist raakt vlot! - De Huisbestierder is
 Voorlang gevlugt; Eukraat op 't punt van vlugten;
 Wanneer P r o f e s s o r komt! "Wat speelt men hier voor
 (kluchten?"

Roept hij - broemt " a c a r b à " en, ziet,
 Een stok, in tweeën gekapt, ligt daar; geen emmer giet
 Meer water uit, de zundvloed is verlopen;
 En, met een langen neus, Eukraat naar honk gedropen.

Verklaringen.

Pankrates: Een Egyptische tovenaars, door de Griekse schrijver Lucianus vermeld.

Trismegist: Trismegistos - de driemaal grote - de Griekse naam voor de Egyptische god van de maan.

Adepten: Ingewijden, engere kring van discipelen.

Lavoisier: Een beroemd Frans natuurkundige (1743 - 1794)

Majorkaan: De geheime formule van de alchemist Raymundus Lulius van Majorka.

Paracelsus: Paracelsus, een Zwitsers natuurkundige (1493 - 1541).

Helmont: Belgische natuurkundige (1577 - 1644), navolger van Paracelsus.

Minerval: Schoolgeld.

Kunst: Hier Cabbala, geheimenisleer.

Magiërs: De Magiers voorspelden de toekomst uit de sterren en uit de vlucht der vogels.

Isis: De Natuur; Egyptische godin van de natuurkracht.

Dit gedicht moet men lezen, en herlezen.

De dichter is de classisist Staring, een man, die met grote nauwgezetheid en fijngevoeligheid zijn gedichten schreef, in een tijd, dat menigeen uitblonk door veel bombast en sentimentaliteit.

Hij heeft hier een verhaal uit de Klassieke Oudheid aangegrepen, en dat verdicht tot een korte klucht, met als moraal: Haastige spoed is zelden goed; bezin, eer gij begint. Immers, de leerling van Pankrates had even moeten wachten, om ook het tweede toverwoord te vernemen, dan had hij alle rampen kunnen voorkomen.

Dit stuk is bijzonder geschikt om te dienen in een reciteerwedstrijd b.v. op een aanstaand jaarfeest van de J.V.. Wie neemt die handschoen op ?

R.N.

K R I T I S C H E K R O N I E K

Alsdan Uw Kroniekschrijver thans haastig een wel zeer groot gebeuren aan de rauwe vergetelheid moet ontrukken en te boek staven, teneinde tevens een ieder in die grote vreugde te kunnen doen delen.

Die vreugde bestond uit een dolle feestroes, waarbij de zaken extra scheef, zo niet op hun kop bezien, ja erger nog, menigmaal vierkant in het kwadraat als omgekeerde evenbedigheid in hun tegendeel werden verkeerd.

Nu is, in de meeste gevallen, het verkrijgen van een diploma of getuigschrift schijnbaar niets anders dan een lot uit de loterij. Dit is misschien een stelling, die in tegenstelling is tot de algemene opinie, nl dat elk mens ergens in zijn concientie een begeerte heeft om vastigheden en zekerheden te verwerven en te ervaren, en dat dus een geslaagd examen nog altijd een rotsvast blijk van kennis en kunde zou zijn.

Hoe geheel anders is echter vaak de ware werkelijkheid. Wie een goed examen aflegde en daarna losgelaten werd op de maatschappij, is vaak een mislukkeling gebleken. Anderzijds zijn er vele, zo niet zeer vele bewijzen van het tegendeel, nl dat zij die een slecht examen of in het geheel geen examen aflegden, ware pijlers en fundamenten der samenleving zijn geworden.

Waarmee natuurlijk niet generaliserend gesproken wil zijn.

Om nu echter terug te keren tot het vreugdebetoon van daar net: wij zijn in blijde feeststemming in een slingerende jeep, weliswaar onder angstgeloed wegens de diepe plassen en holle wegen, opgetogen naar den huize Timmermans, waar Geesje ons wachtte met veel lekkers en gezelligheid, zulks alles ter ere van het feit, dat zij haar examen, dat als een Staatsexamen het Ginasio-diploma vervangt, met gunstig gevolg heeft voltooid. Voltooid, ja, want het was gelijk een middel-eeuwse kathedraal, waarover men eeuwen bouwde, en die trapsgewijs haar voltooiing naderde.

En thans ontsluiten zich voor haar de poorten van alle bedrijf van wetenschap. Voorzeker een grootse prestatie voor zo'n koloniekind. Er zijn nu mogelijkheden te over. Hoe goed toch zou het voor de kolonie zijn als zich eerlang een volledig afgestudeerde onderwijzeres voorgoed kon vestigen, aldus de kinderen van geslacht op geslacht tot elementaire kennis brengende. Hoe goed zou het zijn, als eerlang een bekwame verpleeghulp, met medische wetenschap toegerust, inclusief aantekening hogere baker-school, de kolonie en omgeving van dienst zou kunnen zijn. Hoe goed zou het ook zijndat, ter vervanging van de surrogaat contador, een echte contador en rechtsgeleerde, in alle ingewikkelde Braziliaanse wetten op hoog niveau onderwezen, de economie der kolonie in het rechte spoor kon houden.

zo zou er nog wel meer te wensen zijn. Wij denken aan de veeartsenijnde, de landbouwkunde en de bosbouwkunde en zoveel meer.

had het vreugdebetoon waarlijk grootse alures. Er heerste een ware uvereiniteit-in-eigen-kring. Want wat onze ware Souvereine alleen ar vermag, nl het doen uitreiken van onderscheidingen, dat werd er verricht door iemand uit het gemene volk, en wel op een wijze, s was het dagelijks werk. De lintjesregen demonstreerde zich in terslange linten, versierd met symbolen, die niets te raden overeten, terwijl de toespraak zo treffend, zo niet tot de kern aller arheden doordringend was, dat er geen dankwoord meer overbleef op sprakeloze lippen, ja, dat allen hogelijk geroerd instemmend apaudiseerden bij zulk een betoning van hulde en ere.

ar kwam nog iets bij. Een nieuwe orde werd ingesteld. De enige aanrking hierbij zou wellicht kunnen zijn, dat deze orde veel te laat ingesteld. Immers, bescheidenheid is ene grote sier. Het pleit et voor de kultuur van onze en vroeger dagen, dat men de Orde der scheidenheid niet eerder uitvond. Historisch gezien was daarvoor ijkbaar geen voldoende grond. Feitelijk echter zullen wel velen er het hoofd gezien zijn. En dat in onze dagen dit fenomeen is uitvonden, wijst er op, dat waarlijk bescheiden mensén zeer op hun ede moeten zijn.

jdgers kwam er nóg iets bij. Het hart werd voor het voetlicht gehaald. ners, de geslaagde ontving als eerbewijs het teken der resultaten er medische zenuwbehandeling, en men wilde daarmee zeggen, dat veusiteit waarlijk te beheersen is, als, ja, als de ware hartsgeeldheid er ook maar is.

mogen voor vaststaand aannemen, het zou een wiskundig axioma kun- a zijn, dat nerveusiteit een kwestie van het hart is. Want, en dit a dan de aanwijzing van de juistheid van dit axioma kunnen zijn - en het hart zijn waren uitgang tot een gelukkig leven gevonden had, en kwam ook het zenuwgestel tot rust; toen was alles in evenredigheid bracht. Toen was er plaats voor alle wijsheid der Grieken, Romeinen, nezen en Arabieren. Toen lééfdén de in- en ongeschreven circels, raaklijnen, de suplementen en complementen, toen straalden in gro- schoonheid de gelijkvormigheden en ongelijkheden.

, de liefde tot zijn vak is ieder aangeboren. En in een toekomstig velijk zal nog veel wiskundig bedrijf bedreven moeten worden. daaar okk de volharding, in jaren lange studie, om deze kennis te werven.

daar ook, dat Uw Kroniekschrijver blij is, dat het feest er geweest . Want het heeft lang geduurd. En de bescheidenheid gebiedt ons daar- er verder te zwijgen.

sdát Uw Kroniekschrijver nu aan het einde van zijn verhaal is. j heeft U iets willen laten zien van de ingewikkeldheid des mense- jken levens. En aan de menselijkheid des mensen valt verder niet el af te doen. Was dat hart nu maar wat eerder tot rust gekomen ! ar alles heeft zijn bestemde tijd. En de geest kan rusten van het zen der vele boeken, waarvan geen einde is. Vandaar de wens van Uw oniekschrijver om nu een batig slot te construeren. Dat behoeft nu et meer met passer en lineaal. Dat slot hopen we te zien in de tijd e komt. Een schone tijd, naar we menen, en wel gegund. En wie hier esmuilt, is niet helemaal in stijl.

besluiten derhalve met:

H o e r a ! v o o r G e e s j e e n H e n d r i k J a n !

SPECTATOR

VAN PYAMA'S, ROKKEN EN BLOESJES

EERSTE BEDRIJF

Tijd: Een zondagnmiddag ná de zondagschool.

Plaats: Het eerste lokaal van de 'Escola Ebenézer', waar op de banken nog verspreid liggen de portugese psalmberijming van Ps 42 die tot slot gezongen is.

Op de voorste bank worden de hoofden bijelkaar gestoken om een volledige lijst te krijgen van de kinderen in de omgeving.

"Hoeveel zijn er bij donna Maria en bij de Schmidts?" We menen dat we er zijn.

TWEEDE BEDRIJF

Een dag later.

Uit de bus stappen twee dames, die de cruzeiros en ventavos van de collecten voor zending en evangelisatie gewisseld hebben voor meters flanel en blauw katoenen keper.

In het huishoudlokaal zijn de cursisten van de maandaggroep al bezig patronen over te nemen. Even later is het knippen in volle gang.

In stapeltjes van 2, 3 pyama's tot 4, 6 broeken toe gaat alles de deur uit vergezeld van het vriendelijke verzoek aan de geadresseerden alles vrijdagmiddag weer in te leveren. Desgewenst zonder knoopsgaten (op school moet de zig-zag-machine ock iets te doen hebben).

Het was allemaal ruimschoots op tijd terug. En die vrijdagmiddag was het knopen en knoopsgaten maken aan de lopende band, terwijl er voor plots opgedoken kinderen nog een enkel exemplaar werd ná genaaid. Zaterdag konden de stapeltjes voor ieder gezin klaargemaakt worden.

DERDE BEDRIJF

Tijd: De volgende maandagavond.

Plaats: Eèn van de verspreid staande hutten.

Bij een flakkerend oliepitje worden de pyama's voor de kleintjes, de broeken of rokjes voor de groteren gepast.

Er moet wel eens iets geruild worden als ze groter of kleiner uitgevalen zijn dan we dachten, en met leedvermaak wordt door de heren opgemerkt, dat er de vorige keer (toen we nog geen huishoudschool hadden) geen één knoop of knoopsgat ontbrak. Met beschaamde kaken moeten we toegeven, dat er inderdaad 2 bloesjes zijn, die de sluitingen zijn ontdoken.

De vreugde van de ontvangers is er niet minder om.

En wij gaan naar huis, bedenkend dat het toch maar zo'n heel klein beetje is wat je tegen die schrijnende armoede kunt doen.

JCD

ABONNEES IN HOLLAND

De kosten v. d. inning v. d. ab. gelden door de R. P. T. zijn voor u erg hoog, daarom verzoek ik u dese spoedig over te maken

1967 / 11.00
1968 / 11.00

Zijn er nog mensen die.....niet betaald hebben ?

Laat het dan haastig geschieden. Gironummer 982435, t.n.v. R.J. Groen-veld, Oldehove Gn.

Zouden er nog nieuwe abonnees te maken zijn ? Door U, lezer, lezeres, familielid, kennis, geïnteresseerde ? Onze correspondent wil ze graag noteren.

Hebt U copie in te zenden ? Of zoudt U graag iets in ons blad willen schrijven ? Zendt het ons, zonder dralen. 't Zal dankbaar aanvaard worden.

JEUGDRUBRIEK

H o u t s n i j w e r k (I)

... en waarmee ?

... hebt een plankje nodig waarop we eerst gaan oefenen.

... ten van het plankje: ongeveer 10 x 20 cm en 1 cm dik.

... t een lineaal en potlood komen daarop 2 dunne dwarslijntjes, 4 mm

... t elkaar. Met rechtopstaande lijntjes maken we er vierkantjes

... n 4 mm van.

... eerst de schuine lijntjes van links naar rechts, dan de drie-

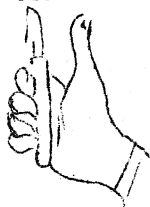
... eekjes maken van rechts naar links.

... nu gaan we snijden ! Pas op je vingers !

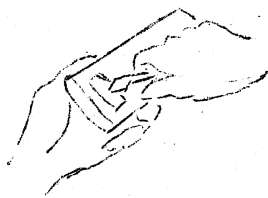
... es en plank vasthouden zoals de tekeningen aangeven. Zonodig om

... en zakmes een doekje of wat pleister plakken, zodat het mes korter

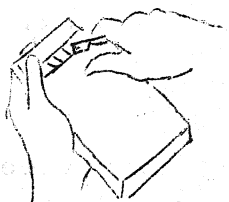
... ordt en we wat meer op de punt kunnen werken.

(1)

(2)

(3)

(4)

... e snijden eerst lijnen van links (a) naar rechts, daarna die van .
... echts naar links (b).

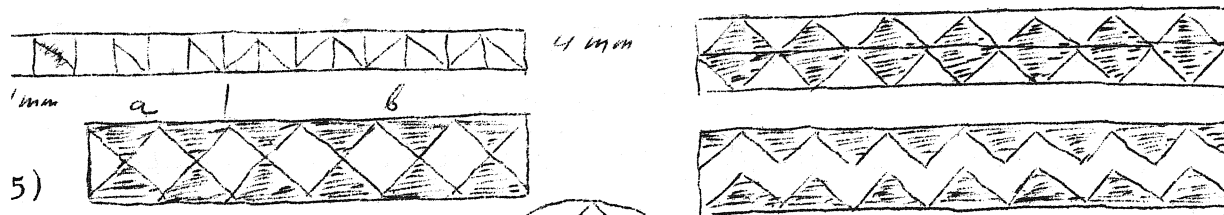
... et de laatste snede wordt de onderkant van het driehoekje gemaakt,
... a het stukje hout eruit verwijderd.

... a een paar oefeningen zul je zien, dat het niet zo verschrikkelijk
... eilijk is.

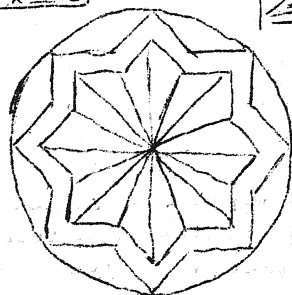
... onodig een of twee nieuwe regels maken tot we een keurig driehoekje
... ebben.

... an pas aan de volgende figuur beginnen, volgens tekening 5.

... aat het heel erg mooi, dan mag je je krachten eens proberen op de
... ter die onderaan staat.

5)

JCD

ubriek voor de Vrouw

In één van de laatste persberichten van het voorlichtingsbureau voor
de voeding lazen we voor U:

ERSE GROENTE ? PROFITEER ERVAN !

Natuurlijk neemt U niet altijd die ene groente, maar geeft u uw gezin
ook in dit opzicht de nodige variatie in het menu ?

Waarom zou U de groente ook eens niet op een andere manier klaarmaken, of hem voor hij op tafel komt garneren met een enkel plakje tomaat, komkommer, augurk, ei, een stukje gebakken brood of wat fijngesneden peterselie ?

Denkt u er aan, dat u het meeste profijt trekt van groente als u hem met weinig water opzet en kort kookt ?

Een aantal voorbeelden vindt u hier als geheugensteuntje:

- Tomatensoep - asperges, aardappelen, ei - vruchtenvla en koffie.
- Wortelen met peultjes of doperwten, aardappelen, runderlap - fruit.
- Gevulde slakropjes, rijst - custardpudding met vruchtensaus.
- Postelein, aardappelen, gebakken kaasplak - rijstepap.
- Komkommer- of spinaziesla, aardappelen, gebakken verse vis of diepvries vis - appelpannekoek.

Recepten voor 4 personen

Tomatensoep.

3/4 liter water of bouillon van vlees of van blokjes of tabletten, 1/2 kg tomaten, een uitje, 35 gram (5 eetlepels) bloem, plm. 1 eetlepel boter of margarine, melk of roon, zout, geraspte kaas.

De tomaten wassen en in stukken snijden. Het uitje schillen, wassen, en fijnsnipperen. De stukjes ui en tomaat in de boter of margarine enige minuten bakken. Hierna het vocht en zonnodig zout toevoegen en alles samen gaar koken (plm 10 minuten).

De soep door een zeef wrijven en weer aan de kook brengen. De bloem aannemen met een weinig water en de soep hiermee binden. De soep afmaken met een scheut melk. Vlak voor het opdienen wat geraspte kaas er door roeren of deze er aan tafel bij presenteren.

Ook kan de tomatensoep worden gearneerd met ongezoete stijfgeslagen slagroom.

Gevulde slakropjes.

4 grote of 8 kleinere kropjes sla, 250 gram gemengd gehakt, 2 sneetjes oud brood, melk, peper, zout, nootmuskaat, paneermeel, 75 gram boter of margarine

De sla schoonmaken. Een zo groot mogelijk deel van de tronk afsnijden, zonder dat de bladeren loslaten. De kropjes zeer goed wassen, opzetten met kokend water en zout en plm 5 minuten koken. De slakropjes goed laten uitlekken. Het gehakt aanmaken met het geweekte oude brood, peper, zout, nootmuskaat en wat melk.

Evenveel gehaktballen vormen als er slakropjes zijn en deze in de boter of margarine bruin en gaarbakken (plm 20 min.).

De kropjes aan de tronkant opensnijden en vullen met de gehaktballen. De gevulde kropjes overdoen in een vuurvaste schotel, met de jus van het gehakt overgieten en met paneermeel bestrooien.

Het geheel op het fornuis of in de oven nog even laten stoven onder af en toe bedruipen van de jus.

Komkommer-radijssla.

1 flinke komkommer, 1 bosje radijs, peterselie, een slasaus van 3 eetlepel olie, 1 1/2 eetlepel citroensap of azijn, een snufje zout (suiker)

Een slasaus maken van olie, citroensap of azijn, zout en desgewenst suiker.

De komkommer in zeer kleine blokjes snijden; de radijsjes halveren of in vieren snijden. De peterselie wassen en zeer fijn snijden of knippen. Alles dorelkaar mengen en plm 15 min laten staan. Op smaak afmaken.

Met dank aan GOD en grote blijdschap
geven wij kennis van de geboorte van
onze Dochter en Zusje

FEMMIGJE
(Emma)

H. van PIJKEREN

H. van PIJKEREN - BUITENHUIS

WOUT

Monte Alegre

--

5 Mei 1968